

Συλλογή της Νομολογίας

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ
PAOLO MENGOLZI
της 23ης Ιανουαρίου 2014¹

Υπόθεση C-591/12 P

Bimbo SA
κατά

ΓΕΕΑ

«Αίτηση αναιρέσεως — Κοινοτικό σήμα — Διαδικασία ανακοπής — Αίτηση καταχώρισεως λεκτικού κοινοτικού σήματος BIMBO DOUGHNUTS — Προγενέστερο λεκτικό σήμα DOGHNUTS — Άρθρο 8, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού (ΕΚ) 207/2009»

1. Με την υπό κρίση αίτηση αναιρέσεως, η Bimbo SA (στο εξής: αναιρεσείουσα) ζητεί την αναίρεση της αποφάσεως την οποία εξέδωσε το Γενικό Δικαστήριο στις 10 Οκτωβρίου 2012, επί της υποθέσεως Bimbo κατά ΓΕΕΑ — Ranrico (BIMBO DOUGHNUTS)² (στο εξής: αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση) και με την οποία απέρριψε την προσφυγή που άσκησε η νυν αναιρεσείουσα κατά της αποφάσεως του τετάρτου τμήματος προσφυγών του Γραφείου Εναρμονίσεως στο πλαίσιο της Εσωτερικής Αγοράς (εμπορικά σήματα, σχέδια και υποδείγματα) (ΓΕΕΑ) της 7ης Οκτωβρίου 2010³, η οποία αφορούσε διαδικασία ανακοπής μεταξύ της Ranrico SA (στο εξής: Ranrico) και της αναιρεσείουσας (στο εξής: επίμαχη απόφαση).

I – Πραγματικά περιστατικά της υποθέσεως

2. Τα πραγματικά περιστατικά της υπό κρίση υποθέσεως, όπως περιγράφονται στην αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, παρατίθενται συνοπτικά κατωτέρω.

3. Στις 25 Μαΐου 2006 η αναιρεσείουσα υπέβαλε ενώπιον του ΓΕΕΑ αίτηση καταχώρισεως κοινοτικού σήματος, δυνάμει του κανονισμού 40/94/ΕΚ, όπως τροποποιήθηκε μεταγενέστερα⁴, έχουσα ως αντικείμενο το λεκτικό σήμα BIMBO DOUGHNUTS. Τα προϊόντα για τα οποία ζητήθηκε η καταχώριση εμπίπτουν στην κλάση 30 κατά την έννοια του Διακανονισμού της Νίκαιας, της 15ης Ιουνίου 1957, για τη διεθνή ταξινόμηση των προϊόντων και των υπηρεσιών με σκοπό την καταχώριση σημάτων, όπως έχει αναθεωρηθεί και τροποποιηθεί, και αντιστοιχούν στην ακόλουθη περιγραφή: «γλυκά και είδη αρτοποιίας, ειδικότερα λουκουμάδες (ντόνατ)». Η αίτηση δημοσιεύθηκε στο Δελτίο κοινοτικών σημάτων της 16ης Οκτωβρίου 2006.

1 — Γλώσσα του πρωτοτύπου: η ιταλική.

2 — T-569/10.

3 — R 838/2009-4.

4 — Κανονισμός (ΕΚ) 40/94 του Συμβουλίου, της 20ής Δεκεμβρίου 1993, για το κοινοτικό σήμα (ΕΕ L 11, σ. 1). Από 13ης Απριλίου 2009 ο κανονισμός 40/94 έχει καταργηθεί και αντικατασταθεί από τον κανονισμό (ΕΚ) 207/2009 του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2009, για το κοινοτικό σήμα (ΕΕ L 78, σ. 1).

4. Στις 16 Ιανουαρίου 2007 η Panrico άσκησε ανακοπή κατά της καταχώρισης του σήματος που αποτελεί το αντικείμενο της προαναφερθείσας αιτήσεως, βάσει του άρθρου 42 του κανονισμού 40/94. Η εν λόγω ανακοπή στηριζόταν σε διάφορα προγενέστερα εθνικά και διεθνή σήματα, τόσο λεκτικά όσο και εικονιστικά, μεταξύ των οποίων, κυρίως, το ισπανικό λεκτικό σήμα DOGHNUTS, που είχε καταχωρισθεί στις 18 Ιουνίου 1994 για προϊόντα που εμπίπτουν στην ίδια κλάση 30 και αντιστοιχούν στην ακόλουθη περιγραφή: «προϊόντα και παρασκευάσματα [...] ζαχαροπλαστικής [...] [...], λουκουμάδες στρογγυλού σχήματος [...]». Προς στήριξη της ανακοπής προβλήθηκαν οι λόγοι που διαλαμβάνονται στο άρθρο 8, παράγραφοι 1, στοιχείο β', και 5, του κανονισμού 40/94.

5. Στις 25 Μαΐου 2009 το τμήμα ανακοπών του ΓΕΕΑ δέχθηκε την ανακοπή. Με την επίμαχη απόφαση το τέταρτο τμήμα προσφυγών του ΓΕΕΑ επικύρωσε την ανάλυση του τμήματος ανακοπών.

II – Η διαδικασία ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου και η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση

6. Με δικόγραφο προσφυγής που κατατέθηκε στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου στις 13 Δεκεμβρίου 2010, η αναιρεσείουσα ζήτησε, πρωτίτως, τη μεταρρύθμιση της επίμαχης αποφάσεως και την αποδοχή της αιτήσεως καταχώρισεως του σήματος και, επικουρικώς, την ακύρωση της ίδιας αυτής αποφάσεως. Προς στήριξη της προσφυγής της επικαλέστηκε δύο λόγους, εκ των οποίων ο δεύτερος αφορούσε την παράβαση του άρθρου 8, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 207/2009. Με την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, το Γενικό Δικαστήριο, αφού κήρυξε απαράδεκτο το αίτημα για τη μεταρρύθμιση της επίμαχης αποφάσεως και την καταχώριση του αιτουμένου σήματος και απέρριψε ως ουσία αβάσιμους αμφοτέρους τους λόγους, απέρριψε την προσφυγή και καταδίκασε την αναιρεσείουσα στα δικαστικά έξοδα, περιλαμβανομένων και των εξόδων στα οποία υποβλήθηκε το ΓΕΕΑ. Όσον αφορά τον δεύτερο λόγο ακυρώσεως, με τον οποίο η αναιρεσείουσα αμφισβήτησε την εκτίμηση του τμήματος προσφυγών περί κινδύνου συγχύσεως, το Γενικό Δικαστήριο, πρώτον, αποφάνθηκε, όπως και το τμήμα προσφυγών, ότι το ενδιαφερόμενο κοινό για τους σκοπούς της εν λόγω εκτιμήσεως ήταν ο μέσος Ισπανός καταναλωτής και ότι τα επίμαχα προϊόντα ήταν πανομοιότυπα. Δεύτερον, στο πλαίσιο της συγκρίσεως μεταξύ των σημάτων, το Γενικό Δικαστήριο απέρριψε, αφενός, το επιχείρημα της αναιρεσείουσας ότι ο όρος «doughnuts», στην περίπτωση του σήματος του οποίου ζητήθηκε η καταχώριση, έπρεπε να θεωρηθεί περιγραφικός και, επομένως, στερούμενος διακριτικού χαρακτήρα για το ισπανικό κοινό (σκέψεις 57 έως 74) και, αφετέρου, το επιχείρημα ότι ο όρος «bimbo» αποτελούσε το κυρίαρχο στοιχείο του εν λόγω σήματος, δεδομένου ότι αντιστοιχεί σε σήμα που χαίρει φήμης στην Ισπανία (σκέψεις 75 έως 80). Το Γενικό Δικαστήριο επισήμανε συναφώς ότι, ακόμη και αν είχε αποδειχθεί ότι το σήμα BIMBO χαίρει φήμης, και ότι, ως εκ τούτου, ο όρος αυτός αποτελεί το σημαντικότερο στοιχείο του εν λόγω σημείου, τούτο δεν θα αρκούσε ώστε να γίνει δεκτό ότι η εκτίμηση περί ομοιότητας των αντιπαρτιθέμενων σημάτων θα έπρεπε να περιορισθεί μόνο στο στοιχείο αυτό, δεδομένου ότι ο όρος «doughnuts» δεν μπορούσε σε καμία περίπτωση να θεωρηθεί αμελητέος όσον αφορά τη συνολική εντύπωση που προκαλεί το σήμα του οποίου ζητήθηκε η καταχώριση. Τρίτον, το Γενικό Δικαστήριο δέχθηκε την εκτίμηση του τμήματος προσφυγών ως προς την ύπαρξη μέτριου βαθμού οπτικής και φωνητικής ομοιότητας μεταξύ των αντιπαρτιθέμενων σημάτων και την αδυναμία συγκρίσεως από εννοιολογική άποψη. Τέλος, στο πλαίσιο της σφαιρικής εκτιμήσεως περί υπάρξεως κινδύνου συγχύσεως, το Γενικό Δικαστήριο εξέτασε το επιχείρημα της αναιρεσείουσας περί κυρίαρχου χαρακτήρα του στοιχείου «bimbo» στο σήμα του οποίου ζητήθηκε η καταχώριση, παραπέμποντας στην απόφαση του Δικαστηρίου επί της υποθέσεως C-120/04, *Medion*⁵, και διευκρινίζοντας, στη σκέψη 96 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι «κίνδυνος συγχύσεως του κοινού μπορεί να υπάρξει σε περίπτωση κατά την οποία οι υπηρεσί[ε]ς ή τα προϊόντα είναι πανομοιότυπα, οσάκις το επίμαχο σημείο αποτελείται από την παράθεση, αφενός, της επωνυμίας της επιχείρησης του τρίτου και, αφετέρου, του καταχωρισθέντος σήματος, το οποίο έχει συνήθη διακριτικό χαρακτήρα, και το δεύτερο αυτό σήμα, χωρίς να προκαλεί αφεαυτού τη συνολική εντύπωση του σύνθετου σημείου, διατηρεί στο πλαίσιο του σημείου αυτού αυτοτελή διακριτική θέση». Το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ακολούθως ότι το στοιχείο «doughnuts» είχε αυτοτελή διακριτική θέση

5 — Απόφαση της 6ης Οκτωβρίου 2005 (Συλλογή 2005, σ. I-8551).

στο πλαίσιο του σήματος του οποίου ζητήθηκε η καταχώριση, δεδομένου ότι, αφενός μεν «διέθετε μετρίου βαθμού διακριτικό χαρακτήρα για το μέρος του ενδιαφερομένου κοινού που δεν γνωρίζει την αγγλική γλώσσα», αφετέρου δε στερούμενο οποιουδήποτε σημασιολογικού περιεχομένου για τους καταναλωτές αυτούς δεν αποτελούσε, στο σήμα του οποίου ζητήθηκε η καταχώριση, με το στοιχείο «bimbo» «ενιαίο σύνολο» ή αυτόνομη «λογική ενότητα» δυνάμενη να προσδιορίσει τα επίμαχα προϊόντα ως «λουκουμάδες παραγόμενες από την εταιρεία Bimbo» (σκέψη 97). Με βάση τις εκτιμήσεις αυτές, και λαμβάνοντας ιδίως υπόψη την ταυτότητα των εν λόγω προϊόντων, το μειωμένο επίπεδο προσοχής του καταναλωτή σε σχέση με τη φύση των τελευταίων, καθώς και την οπτική και φωνητική ομοιότητα μεταξύ των αντιπαρατιθέμενων σημείων, το Γενικό Δικαστήριο αποφάνθηκε ότι το τμήμα προσφυγών ορθώς έκρινε ότι υπήρχε, εν προκειμένω, κίνδυνος συγχύσεως.

III – Η διαδικασία ενώπιον του Δικαστηρίου και τα αιτήματα των διαδίκων

7. Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Δικαστηρίου στις 14 Δεκεμβρίου 2012, η αναιρεσείουσα άσκησε αναίρεση κατά της προμνημονευθείσας αποφάσεως. Ζητεί να αναρριθεί η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, να γίνουν δεκτά τα αιτήματα που διατύπωσε πρωτοδίκως περί ακυρώσεως της επίμαχης αποφάσεως για τον λόγο ότι εκδόθηκε κατά παράβαση του άρθρου 8, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 207/2009 και περί καταδίκης του ΓΕΕΑ στα δικαστικά έξοδα. Το ΓΕΕΑ και η *Ranrico* ζητούν την απόρριψη της αιτήσεως αναιρέσεως και την καταδίκη της αναιρεσείουσας στα δικαστικά έξοδα. Οι εκπρόσωποι των διαδίκων ανέπτυξαν προφορικώς τα επιχειρήματά τους κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση της 7ης Νοεμβρίου 2013.

IV – Επί της αιτήσεως αναιρέσεως

8. Προς στήριξη της αιτήσεως αναιρέσεως, η αναιρεσείουσα προβάλλει έναν μόνο λόγο αναιρέσεως, ο οποίος αφορά παράβαση του άρθρου 8, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 207/2009. Ο λόγος αναιρέσεως περιλαμβάνει δύο σκέλη. Το πρώτο αφορά προβαλλόμενη πλάνη περί το δίκαιο, στην οποία υπέπεσε το Γενικό Δικαστήριο κρίνοντας ότι το στοιχείο «doughnuts» έχει αυτοτελή διακριτική θέση στο σήμα του οποίου ζητήθηκε η καταχώριση και ερμηνεύοντας και εφαρμόζοντας πεπλανημένα τη νομολογία του Δικαστηρίου, ιδίως δε την προμνημονευθείσα απόφαση *Medion*. Με το δεύτερο σκέλος, η αναιρεσείουσα προσάπτει στο Γενικό Δικαστήριο ότι δεν έλαβε υπόψη, κατά τη σφαιρική εκτίμηση του κινδύνου συγχύσεως, όλα τα κρίσιμα στοιχεία της υπό κρίση υποθέσεως.

A – Επί του πρώτου σκέλους του μόνου λόγου αναιρέσεως: πεπλανημένη απόδοση στο στοιχείο «doughnuts» αυτοτελούς διακριτικής θέσεως στο πλαίσιο του προς καταχώριση σήματος

1. Επιχειρήματα των διαδίκων

9. Κατά την αναιρεσείουσα, το Γενικό Δικαστήριο συνήγαγε πεπλανημένα, κατ' ουσίαν αυτομάτως, ότι το στοιχείο «doughnuts» έχει αυτοτελή διακριτική θέση εντός του σήματος του οποίου ζητήθηκε η καταχώριση από το γεγονός ότι το στοιχείο αυτό διαθέτει σε μέτριο βαθμό διακριτικό χαρακτήρα και στερείται οποιουδήποτε σημασιολογικού περιεχομένου για τον μέσο Ισπανό καταναλωτή. Βάσει αυτού, το Γενικό Δικαστήριο υπέπεσε, κατά την αναιρεσείουσα, σε σύγχυση μεταξύ της «διακριτικής ισχύος» και της «ελλιψέως σημασιολογικού περιεχομένου» ενός από τα στοιχεία του σύνθετου σήματος, αφενός, και της «αυτοτελούς διακριτικής θέσεως» αυτού, αφετέρου, αποδίδοντας χαρακτήρα κανόνα στα όσα το Δικαστήριο κατ' εξαίρεση δέχθηκε στην προμνημονευθείσα απόφαση *Medion*. Κατά την αναιρεσείουσα, η ύπαρξη τέτοιας «αυτοτελούς διακριτικής θέσεως» πρέπει να διαπιστώνεται κατά περίπτωση, λαμβάνοντας υπόψη, όπως υποδεικνύει η ίδια η χρήση του όρου «θέση», τα χαρακτηριστικά των λοιπών στοιχείων που συναποτελούν το σύνθετο σήμα και υπό το πρίσμα όλων των κρίσιμων στοιχείων της υπό κρίση υποθέσεως. Η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, όμως, δεν περιέχει τέτοια εκτίμηση. Αντιθέτως, το σκεπτικό του Γενικού Δικαστηρίου θα είχε αυτομάτως ως αποτέλεσμα

να αποκλειστεί το ενδεχόμενο σήμα αποτελούμενο από δύο στοιχεία, ένα εκ των οποίων συνίσταται σε σήμα που χαίρει φήμης, ενώ το έτερο σε σήμα με μέτριο διακριτικό χαρακτήρα και χωρίς κάποιο σημασιολογικό περιεχόμενο για το ενδιαφερόμενο κοινό, να μπορεί να σχηματίσει «ενιαίο σύνολο» ή «λογική ενότητα», γεγονός που θα προσέδιδε, και πάλι αυτομάτως, στο δεύτερο στοιχείο «αυτοτελή διακριτική θέση». Η αναιρεσείουσα επισημαίνει εξάλλου ότι οι έννοιες «ενιαίο σύνολο» και «λογική ενότητα», που περιέχονται στην αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, δεν διευκρινίστηκαν από το Γενικό Δικαστήριο και παραμένουν ασαφείς. Σε περίπτωση κατά την οποία, μνημονεύοντας τις έννοιες αυτές, το Γενικό Δικαστήριο είχε την πρόθεση να επισημάνει την έλλειψη συνδέσεως μεταξύ των στοιχείων του σήματος του οποίου ζητήθηκε η καταχώριση, η αναιρεσείουσα παρατηρεί ότι το γεγονός και μόνο ότι ένα ή περισσότερα στοιχεία σύνθετου σήματος στερούνται σύνδεσης σε σχέση με τα λοιπά στοιχεία που το συναποτελούν δεν συνεπάγεται κατ' ανάγκη ότι τα εν λόγω στοιχεία διαθέτουν αυτοτελή διακριτική θέση.

10. Κατά το ΓΕΕΑ και την *Ranrico*, το σκέλος του μοναδικού λόγου της υπό κρίση αιτήσεως αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμο και, εν μέρει, ως προδήλως απαράδεκτο, καθόσον αποκοπεί στην εκ νέου εξέταση από το Δικαστήριο των πραγματικών περιστατικών της υποθέσεως.

2. Ανάλυση

11. Φρονώ ότι με την επιχειρηματολογία της αναιρεσείουσας, η οποία δεν διακρίνεται από ιδιαίτερη σαφήνεια, προβάλλονται, κατ' ουσίαν, δύο αλληλένδετες μεταξύ τους αιτιάσεις. Αφενός, συνάγοντας την αυτοτελή διακριτική θέση ενός στοιχείου στο πλαίσιο σύνθετου σήματος από τη διακριτική δύναμή του και από το γεγονός ότι αυτό, καθώς δεν συνενώνεται με τα λοιπά στοιχεία του σήματος σε ένα εννοιολογικά διακεκριμένο σύνολο, διατηρεί την αυτοτέλειά του, το Γενικό Δικαστήριο προέβη πεπλανημένα σε αυτόματη εφαρμογή κριτηρίων εκτιμήσεως, αντί να εκτιμήσει συνολικά τα στοιχεία της υπό κρίση υποθέσεως. Αφετέρου, λόγω ακριβώς αυτής της αυτόματης εφαρμογής, το Γενικό Δικαστήριο απέδωσε στη νομολογία που διατυπώθηκε με την προμνημονευθείσα απόφαση *Medion* γενικό χαρακτήρα, στοιχείο το οποίο αναιρείται από το ίδιο το περιεχόμενό της.

12. Προκειμένου να εξεταστούν οι αιτιάσεις αυτές, πρέπει κατ' αρχάς να υπομνησθεί συνοπτικά τι αποφάνθηκε το Δικαστήριο στην προμνημονευθείσα απόφαση *Medion*, την οποία οι διάδικοι της παρούσας δίκης ερμηνεύουν, κατά τα φαινόμενα, κατά τρόπο, εν μέρει τουλάχιστον, διαφορετικό (α). Εν συνεχεία, θα καταδειχθεί ο τρόπος με τον οποίο η εν λόγω απόφαση έχει ερμηνευθεί και εφαρμοσθεί στη μεταγενέστερη νομολογία του Δικαστηρίου και του Γενικού Δικαστηρίου (β), πριν επιχειρήσω να οριοθετήσω το ακριβές περιεχόμενό της (γ). Τέλος, θα εξετάσω τα επιχειρήματα που προέβαλε η αναιρεσείουσα (δ).

Η απόφαση *Medion*

13. Με την αίτηση προδικαστικής αποφάσεως επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση *Medion*, το *Oberlandesgericht Düsseldorf* ερωτούσε το Δικαστήριο, κατ' ουσίαν, αν το άρθρο 5, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, στοιχείο β', της οδηγίας 89/104/ΕΟΚ (στο εξής: οδηγία)⁶, το γράμμα του οποίου είναι πανομοιότυπο με αυτό του άρθρου 8, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 207/2009, έχει την έννοια ότι, σε περίπτωση ταυτότητας των προϊόντων ή υπηρεσιών, υφίσταται κίνδυνος συγχύσεως μεταξύ προγενέστερου λεκτικού σήματος, το οποίο διαθέτει συνήθη διακριτική ισχύ, και του μεταγενέστερου σύνθετου σημείου (λεκτικού ή λεκτικού και εικονιστικού) τρίτου, στο οποίο η εμπορική επωνυμία του τρίτου προηγείται του προγενέστερου σήματος, σε περίπτωση κατά την οποία το εν λόγω σήμα, μολονότι δεν αποτελεί το κυρίαρχο στοιχείο στη συνολική εντύπωση που προκαλεί το σύνθετο σημείο, διατηρεί εντός του τελευταίου αυτοτελή διακριτική θέση. Το αιτούν δικαστήριο

6 — Πρώτη οδηγία 89/104/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 21ης Δεκεμβρίου 1988, για την προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών περί σημάτων (ΕΕ L 40, σ. 1).

είχε διευκρινίσει επίσης ότι, κατά τη νομολογία του Bundesgerichtshof, η οποία έχει επηρεαστεί από τη λεγόμενη «Prägetheorie» (θεωρία της προκαλούμενης εντύπωσης), προκειμένου να εκτιμηθεί η ομοιότητα του επίδικου σημείου με το προγενέστερο σήμα, πρέπει να ληφθεί ως βάση η συνολική εντύπωση που προκαλεί καθένα από τα δύο σημεία και να εξεταστεί εάν το κοινό στοιχείο καθορίζει το σύνθετο σημείο σε τέτοιο βαθμό ώστε τα λοιπά στοιχεία να έχουν δευτερεύουσα σημασία για τη συνολική εντύπωση. Βάσει της θεωρίας αυτής, κίνδυνος συγχύσεως δεν υφίσταται σε περίπτωση κατά την οποία το κοινό στοιχείο συμβάλλει απλώς στη δημιουργία της συνολικής εντύπωσης του σημείου, ακόμα και εάν διατηρεί την αυτοτελή διακριτική του θέση εντός του σύνθετου αυτού σημείου. Η προσφεύγουσα της κύριας δίκης, δικαιούχος του προγενέστερου σήματος LIFE, το οποίο είχε καταχωρισθεί για ηλεκτρονικές συσκευές ψυχαγωγίας, ζητούσε να απαγορευθεί η εκ μέρους της εταιρίας Thomson χρήση του σημείου THOMSON LIFE για τα ίδια προϊόντα. Το αιτούν δικαστήριο είχε επισημάνει ότι, κυρίως καθόσον στον τομέα των προϊόντων αυτών επικρατεί η συνήθεια να λαμβάνεται πρωτίστως υπόψη η επωνυμία του κατασκευαστή, το στοιχείο «thomson» συνέβαλε ουσιωδώς στη συνολική εντύπωση που προκαλούσε το σημείο THOMSON LIFE, παρά τη συνήθη διακριτική ισχύ του στοιχείου «life».

14. Αφού επισήμανε ότι το άρθρο 5, παράγραφος 1, στοιχείο β', της «οδηγίας δεν εφαρμόζεται παρά μόνο σε περίπτωση στην οποία, λόγω της ταυτότητας ή της ομοιότητας των σημάτων και των προσδιοριζόμενων προϊόντων ή υπηρεσιών, υπάρχει κίνδυνος συγχύσεως του κοινού» και υπενθύμισε ότι τέτοιο κίνδυνο συνιστά, σύμφωνα με την εν λόγω διάταξη, το γεγονός ότι το κοινό μπορεί να πιστεύει ότι τα εν λόγω προϊόντα ή υπηρεσίες προέρχονται από την ίδια επιχείρηση ή, ενδεχομένως, από οικονομικά συνδεδεμένες επιχειρήσεις⁷, το Δικαστήριο παρέπεμψε στη νομολογία κατά την οποία η ύπαρξη τέτοιου κινδύνου πρέπει να είναι το αντικείμενο σφαιρικής εκτίμησης στηριζόμενης «καθόσον αφορά την οπτική, φωνητική ή εννοιολογική ομοιότητα των επίμαχων σημάτων, στη συνολική εντύπωση που [αυτά] προκαλούν, λαμβανομένων υπόψη ιδίως των διακριτικών και κυρίαρχων στοιχείων τους [...]»⁸. Εν συνεχεία, το Δικαστήριο επισήμανε ότι, κατά πάγια νομολογία, ο τρόπος με τον οποίο ο μέσος καταναλωτής αντιλαμβάνεται τα οικεία προϊόντα ή υπηρεσίες «παίζει καθοριστικό ρόλο για την εν λόγω εκτίμηση» και ότι ο εν λόγω καταναλωτής «αντιλαμβάνεται συνήθως ένα σήμα ως όλον και δεν εξετάζει τις διάφορες λεπτομέρειές του»⁹. Διευκρίνισε περαιτέρω ότι, κατά την εξέταση της υπάρξεως κινδύνου συγχύσεως, «η εκτίμηση της ομοιότητας μεταξύ δύο σημάτων δεν σημαίνει ότι πρέπει να λαμβάνεται υπόψη ένα μόνον από τα στοιχεία που αποτελούν το σύνθετο σήμα και να συγκρίνεται με ένα άλλο σήμα», και ότι, αντιθέτως, η σύγκριση αυτή πρέπει να γίνεται «με εξέταση των επίμαχων σημάτων, κατά την οποία έκαστο σήμα θεωρείται ως σύνολο, κάτι που δεν αποκλείει ότι, στη συνολική εντύπωση που προκαλεί ένα σύνθετο σήμα στη μνήμη του ενδιαφερόμενου κοινού μπορεί, υπό ορισμένες συνθήκες, να κυριαρχούν ένα ή περισσότερα από τα στοιχεία που το αποτελούν».

15. Υπό τις συνθήκες αυτές, το Δικαστήριο αποφάνθηκε, στη σκέψη 30 της αποφάσεώς του, τα εξής:

«30 Πάντως, πέραν της συνήθους περιπτώσεως κατά την οποία ο μέσος καταναλωτής αντιλαμβάνεται το σήμα ως σύνολο και παρά το γεγονός ότι στη συνολική εντύπωση μπορεί να κυριαρχεί ένα ή περισσότερα από τα επιμέρους στοιχεία σύνθετου σήματος, δεν αποκλείεται το ενδεχόμενο, σε συγκεκριμένες περιπτώσεις, ένα προγενέστερο σήμα που χρησιμοποιείται από τρίτον σε σύνθετο σημείο το οποίο περιλαμβάνει την επωνυμία της επιχειρήσεως του τρίτου να διατηρεί αυτοτελή διακριτική δύναμη εντός του σύνθετου αυτού σημείου, χωρίς όμως να αποτελεί το κυρίαρχο στοιχείο του.»

7 — Σκέψεις 25 έως 27.

8 — Σκέψεις 27 και 28.

9 — Το Δικαστήριο παρέθεσε, ιδίως, τις αποφάσεις της 11ης Νοεμβρίου 1997, C-251/95, SABEL (Συλλογή 1997, σ. I-6191), της 22ας Ιουνίου 1999, C-342/97, Lloyd Schuhfabrik Meyer (Συλλογή 1999, σ. I-3819), και τη διάταξη της 28ης Απριλίου 2004, C-3/03 P, Matratzen Concord κατά ΓΕΕΑ (Συλλογή 2004, σ. I-3657).

16. Κατά το Δικαστήριο, σε μια τέτοια περίπτωση, μπορεί να δημιουργηθεί στο κοινό η εντύπωση ότι τα εν λόγω προϊόντα ή υπηρεσίες προέρχονται, τουλάχιστον, από οικονομικά συνδεδεμένες επιχειρήσεις, γεγονός που αρκεί για να γίνει δεκτό ότι υφίσταται κίνδυνος συγχύσεως¹⁰. Το Δικαστήριο προσέθεσε ότι, εάν η διαπίστωση της υπάρξεως ενός τέτοιου κινδύνου εξαρτάτο από την προϋπόθεση ότι, στη συνολική εντύπωση που προκαλεί το σύνθετο σημείο κυριαρχεί το στοιχείο που αποτελεί το προγενέστερο σήμα, ο κάτοχος του δευτέρου θα στερούνταν του αποκλειστικού δικαιώματος που παρέχεται βάσει του άρθρου 5, παράγραφος 1, της οδηγίας οσάκις τρίτος χρησιμοποιεί σύνθετο σημείο αποτελούμενο από το σήμα αυτό και από γνωστή εμπορική επωνυμία ή σήμα του τρίτου, δεδομένου ότι τα στοιχεία αυτά, στην πλειονότητα των περιπτώσεων, θα καθόριζαν τη συνολική εντύπωση που προκαλεί το σημείο¹¹.

Οι μεταγενέστερες εφαρμογές της νομολογίας που διατυπώθηκε με την απόφαση *Medion*

17. Από την ανάλυση της μεταγενέστερης της αποφάσεως *Medion* νομολογίας προκύπτει, κατ' αρχάς, ότι το πρώτο μέρος του σκεπτικού της αποφάσεως αυτής, δηλαδή οι σκέψεις 27 έως 29, το περιεχόμενο των οποίων επαναλαμβάνεται εν συντομία στο σημείο 14 των προτάσεων αυτών, παρατίθεται με σχεδόν σταθερό τρόπο προκειμένου να καταδειχθεί η μεθοδολογία που πρέπει να ακολουθείται για την εκτίμηση της υπάρξεως κινδύνου συγχύσεως στην περίπτωση κατά την οποία ένα ή αμφότερα τα αντιπαρατιθέμενα σήματα αποτελούνται από σύνθετα σημεία¹². Από την άποψη αυτή, η εν λόγω απόφαση έχει ερμηνευθεί, αφενός, ως επιβεβαίωση της αρχής σύμφωνα με την οποία η εκτίμηση περί υπάρξεως κινδύνου συγχύσεως πρέπει να αποτελεί αντικείμενο σφαιρικής εκτιμήσεως, στηριζόμενης, όσον αφορά την ομοιότητα μεταξύ των σημείων, στο κριτήριο *της συνολικής εντύπωσης* που αυτά προκαλούν, και, αφετέρου, ως επιβεβαίωση των όσων είχαν προηγουμένως δεχθεί το Γενικό Δικαστήριο και το Δικαστήριο στις υποθέσεις *Matratzen*, δηλαδή ότι η ανάγκη σύγκρισης μεταξύ των αντιπαρατιθέμενων σημάτων, θεωρούμενου εκάστου ως συνόλου «δεν αποκλείει ότι στη συνολική εντύπωση που προκαλεί ένα σύνθετο σήμα στη μνήμη του ενδιαφερομένου κοινού μπορεί, υπό ορισμένες συνθήκες, να κυριαρχεί ένα ή περισσότερα από τα στοιχεία που το αποτελούν»¹³.

18. Εν συνεχεία, σε διάφορες αποφάσεις, ιδίως του Γενικού Δικαστηρίου, γίνεται μνεία των στοιχείων που παρατίθενται στις σκέψεις 30 έως 37 της αποφάσεως *Medion*, το περιεχόμενο της οποίας εκτίθεται συνοπτικώς στα σημεία 15 και 16 των προτάσεων αυτών, καθώς και στην έννοια της «αυτοτελούς διακριτικής θέσεως». Το πρώτο δεδομένο που προκύπτει από την ανάλυση των εν λόγω αποφάσεων είναι η τάση διευρύνσεως του πεδίου εφαρμογής αυτού του σκέλους του σκεπτικού της αποφάσεως *Medion* πέρα από τις περιπτώσεις που εξετάζονται ρητώς σε αυτή και οι οποίες αφορούν, όπως προεκτέθηκε, τη χρήση από τρίτο πρόσωπο, σε περίπτωση *ταυτότητας των προϊόντων*, σημείου αποτελούμενου από *την αναπαραγωγή* προγενέστερου σήματος με *ανεξάρτητο διακριτικό χαρακτήρα* και την *επωνυμία της επιχείρησης* του τρίτου ή από *σήμα* του οποίου είναι δικαιούχος ο τρίτος¹⁴.

10 — Σκέψεις 31 και 36.

11 — Σκέψεις 32 έως 34.

12 — Βλ., μεταξύ άλλων, αποφάσεις της 21ης Φεβρουαρίου 2013, C-655/11 P, *Seven for all mankind* κατά *Seven* (σκέψεις 71 και 72), της 2ας Σεπτεμβρίου 2010, C-254/09 P, *Calvin Klein Trademark Trust* κατά *ΓΕΕΑ* (Συλλογή 2010, σ. I-7989, σκέψεις 43 έως 45), της 16ης Ιουλίου 2009, C-202/08 P και C-208/08 P, *American Clothing Associates* κατά *ΓΕΕΑ* και *ΓΕΕΑ* κατά *American Clothing Associates* (Συλλογή 2009, σ. I-6933, σκέψη 61), της 12ης Ιουνίου 2007, C-334/05 P, *ΓΕΕΑ* κατά *Shaker* (Συλλογή 2007, σ. I-4529, σκέψεις 33, 35 και 41), διατάξεις της 20ής Οκτωβρίου 2011, C-67/11 P, *DTL* κατά *ΓΕΕΑ* (σκέψεις 39 έως 41), της 15ης Ιανουαρίου 2010, C-579/08 P, *Messer Group* κατά *Air Products and Chemicals* (σκέψη 71), και της 20ής Ιανουαρίου 2009, C-210/08 P, *Sebirán* κατά *ΓΕΕΑ* και *El Coto de Rioja* (σκέψη 35). Όσον αφορά το Γενικό Δικαστήριο, βλ., μεταξύ άλλων, τις αποφάσεις της 16ης Μαΐου 2007, T-491/04, *Merant* κατά *ΓΕΕΑ* — *Focus Magazin verlag (FOCUS)* (σκέψεις 43 και 44).

13 — Απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου της 23ης Οκτωβρίου 2002, T-6/01, *Matratzen Concord* κατά *ΓΕΕΑ* - *Hukla Germany (MATRATZEN)* (Συλλογή 2002, σ. II-4335, σκέψη 34), προμνημονευθείσα διάταξη *Matratzen Concord* κατά *ΓΕΕΑ* (σκέψη 32) και προμνημονευθείσα απόφαση *Medion* (σκέψη 29). Σχετικώς, βλ., ιδίως, απόφαση της 20ής Σεπτεμβρίου 2007, C-193/06 P, *Nestlé* κατά *ΓΕΕΑ* (σκέψη 42), και προμνημονευθείσα απόφαση *ΓΕΕΑ* κατά *Shaker* (σκέψη 41).

14 — Όπως επισήμανα στο σημείο 16 των προτάσεων αυτών, στη σκέψη 34 της αποφάσεως *Medion*, το Δικαστήριο μνημονεύει ρητώς, εκτός από την περίπτωση κατά την οποία στο προγενέστερο σήμα προστίθεται, στο μεταγενέστερο σύνθετο σημείο, η επωνυμία της επιχείρησης του τρίτου, την περίπτωση κατά την οποία το πρόσθετο στοιχείο αποτελείται από (γνωστό) σήμα του οποίου δικαιούχος είναι ο τρίτος.

Παρά την ύπαρξη ορισμένων αντίθετων αποφάσεων¹⁵, στην πράξη κατίσχυσε, κατ' αρχάς στη νομολογία του Γενικού Δικαστηρίου¹⁶ και ακολούθως και σε εκείνη του Δικαστηρίου¹⁷, προσέγγιση που τείνει να συναγάγει κατ' αναλογία από τις προπαρατεθείσες σκέψεις της απόφασης Medion «κανόνα» εφαρμοστέο σε όλες τις περιπτώσεις κατά τις οποίες προγενέστερο σήμα¹⁸ αποτελεί στοιχείο μεταγενέστερου σύνθετου σημείου, τούτο δε ακόμη και σε περίπτωση κατά την οποία δεν αναπαράγεται κατά τρόπο πανομοιότυπο¹⁹.

19. Ομοίως, η έννοια της «αυτοτελούς διακριτικής θέσεως» έχει ερμηνευθεί εκτενώς και έχει εφαρμοσθεί και σε περιπτώσεις διαφορετικές από εκείνες της υποθέσεως επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση Medion, παραδείγματος χάριν στην περίπτωση προγενέστερου εικονιστικού σήματος²⁰. Μολονότι στη νομολογία δεν απαντά ορισμός της εν λόγω έννοιας, αυτή έχει συνδεθεί ενίοτε με το «αντιληπτό» ή την «αναγνωριστικότητα» του προγενέστερου σήματος στο πλαίσιο του προς καταχώριση σήματος, στο οποίο το πρώτο σήμα ή κάποιο στοιχείο του²¹ αναπαράγεται²². Σε άλλες περιπτώσεις, αντιθέτως, αναγνωρίζεται ως εφαρμοστέα σε στοιχείο «ανεξάρτητο, κεντρικό και επιδραστικό»²³, σε ένα στοιχείο με «δικό του διακριτικό χαρακτήρα»²⁴ ή με «επαρκή ικανότητα προσέλκυσης»²⁵ ή συνάγεται από τον «μη αμελητέο» χαρακτήρα του στη συνολική εντύπωση που προκαλεί το σύνθετο σημείο²⁶. Όσον αφορά τον βαθμό στον οποίο απαιτείται να υφίσταται διακριτικός χαρακτήρας για να γίνει δεκτή η ύπαρξη τέτοιας θέσεως, η νομολογία αμφιταλαντεύεται εντόνως. Ορισμένες αποφάσεις αποκλείουν το ενδεχόμενο η αναπαραγωγή του προγενέστερου

15 — Βλ. αποφάσεις του Γενικού Δικαστηρίου της 29ης Σεπτεμβρίου 2011, T-107/10, Procter & Gamble Manufacturing Cologne κατά ΓΕΕΑ — Natura Cosméticos (NATURAVIVA) (σκέψη 43), και της 13ης Σεπτεμβρίου 2010, T-366/07, Procter & Gamble κατά ΓΕΕΑ — Prestige Cosmetics (P&G PRESTIGE BEAUTE) (σκέψη 82).

16 — Βλ., σχετικώς, τις αποφάσεις της 25ης Μαρτίου 2009, T-109/07, L'Oréal κατά ΓΕΕΑ - Spa Monopole (SPA THERAPY) (Συλλογή 2009, σ. II-687, σκέψη 19), της 7ης Μαρτίου 2013, T-247/11, FairWild Foundation κατά ΓΕΕΑ — Wild (FAIRWILD) (σκέψη 49), της 8ης Μαΐου 2012, T-348/10, Panzeri κατά ΓΕΕΑ — Royal Trophy (Royal Veste e premia lo sport) (σκέψη 33), της 25ης Μαρτίου 2010, T-5/08 έως T-7/08, Nestlé κατά ΓΕΕΑ - Master Beverage Industries (Golden Eagle) (Συλλογή 2010, σ. II-1177, σκέψη 60), της 18ης Μαΐου 2011, T-376/09, Glenton España κατά ΓΕΕΑ — Polo/Lauren (POLO SANTA MARIA) (σκέψη 34), της 24ης Μαΐου 2012, T-169/10, Grupo Osborne κατά ΓΕΕΑ — Industria Licorera Quezalteca (TORO XL) (σκέψη 27), της 17ης Μαΐου 2013, T-231/12, Rocket Dog Brands κατά ΓΕΕΑ — Julius-K9 (JULIUS K9) (σκέψη 30), της 2ας Δεκεμβρίου 2008, T-212/07, Harman International Industries κατά ΓΕΕΑ - Becker (Barbara Becker) (Συλλογή 2008, σ. II-3431, σκέψεις 37 και 41), και της 20ής Ιανουαρίου 2010, T-460/07, Nokia κατά ΓΕΕΑ - Medion (LIFE BLOG) (Συλλογή 2010, σ. II-89, σκέψη 73).

17 — Βλ. διατάξεις της 22ας Ιανουαρίου 2010, C-23/09 P, ecoblue κατά ΓΕΕΑ και Banco Bilbao Vizcaya Argentaria (σκέψη 45), και της 15ης Φεβρουαρίου 2011, C-353/09 P (σκέψη 34). Την προσέγγιση αυτή, μολονότι ερμηνεύει τις σκέψεις 30 επ. της απόφασης Medion ως εξαίρεση από την αρχή ότι ο καταναλωτής αντιλαμβάνεται ένα σήμα στο σύνολό του, φαίνεται να προέκρινε και ο γενικός εισαγγελέας P. Cruz Villalón στις προτάσεις του επί της υποθέσεως στην οποία εκδόθηκε η απόφαση της 24ης Ιουνίου 2010, C-51/09 P, Becker κατά Harman International Industries (Συλλογή 2010, σ. I-5805, σημεία 53, 55 και 56). Βλ. επίσης, εμμέσως, τις σκέψεις 34 έως 39 της ανωτέρω μνημονευθείσας απόφασης.

18 — Βλ., στο σύνολό της, απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου της 17ης Μαΐου 2013, T-231/12, Rocket Dog Brands κατά ΓΕΕΑ — Julius-K9 (JULIUS K9) (σκέψη 31) και προμνημονευθείσα απόφαση Focus Magazin Verlag κατά ΓΕΕΑ — Editorial Planeta (FOCUS Radio) (σκέψη 40). Εμμέσως υπέρ της αντίθετης λύσεως, βλ., πάντως, την απόφαση της 16ης Σεπτεμβρίου 2009, T-305/07 και T-306/07, Offshore Legends κατά ΓΕΕΑ — Acteon (OFFSHORE LEGENDS σε μαύρο και άσπρο και OFFSHORE LEGENDS σε μπλε, μαύρο και πράσινο) (σκέψη 86).

19 — Βλ. προμνημονευθείσες αποφάσεις Panzeri κατά ΓΕΕΑ (σκέψη 33), Nestlé κατά ΓΕΕΑ — Master Beverage Industries (Golden Eagle) (σκέψη 60), Glenton España κατά ΓΕΕΑ — Polo/Lauren (POLO SANTA MARIA) (σκέψη 34), και Grupo Osborne κατά ΓΕΕΑ-Industria Licorera Quezalteca (TORO XL) (σκέψη 27). Βλ., πάντως, υπέρ της αντίθετης λύσεως, την απόφαση της 14ης Ιουλίου 2011, T-160/09, Winzer Pharma κατά ΓΕΕΑ — Alcon (OFTAL CUSI).

20 — Βλ. προμνημονευθείσα απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου Glenton España κατά ΓΕΕΑ — Polo/Lauren (POLO SANTA MARIA) (σκέψη 54). Βλ. επίσης, σχετικώς, απόφαση της 23ης Σεπτεμβρίου 2009, T-99/06, Phildar κατά ΓΕΕΑ — Comercial Jacinto Parera (FILDOR) (σκέψη 43), στην οποία το Γενικό Δικαστήριο δέχθηκε ότι το τμήμα προσφυγών είχε κάνει ορθή χρήση, προκειμένου να εκτιμήσει τη σπουδαιότητα του εικονιστικού στοιχείου στη συνολική εντύπωση που προκαλεί το προγενέστερο σήμα.

21 — Βλ. απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου της 13ης Απριλίου 2011, T-228/09, United States Polo Association κατά ΓΕΕΑ — Textiles CMG (U.S. POLO ASSN.) (σκέψη 38), η οποία επικυρώθηκε με την απόφαση της 6ης Σεπτεμβρίου 2012, C-327/11 P, United States Polo Association κατά ΓΕΕΑ (στις σκέψεις 51 έως 52 της οποίας το Δικαστήριο επισημαίνει ότι το Γενικό Δικαστήριο δεν είχε εφαρμόσει στη συγκεκριμένη περίπτωση τη νομολογία που διατυπώθηκε με την απόφαση Medion).

22 — Βλ., παραδείγματος χάριν, τις προμνημονευθείσες αποφάσεις του Γενικού Δικαστηρίου Harman International Industries κατά ΓΕΕΑ — Becker (Barbara Becker) (σκέψη 37) και FairWild Foundation κατά ΓΕΕΑ — Wild (FAIRWILD) (σκέψη 50).

23 — Βλ. προμνημονευθείσα απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου Glenton España κατά ΓΕΕΑ — Polo/Lauren (POLO SANTA MARIA) (σκέψη 54).

24 — Βλ. προμνημονευθείσα διάταξη Perfetti Van Melle κατά ΓΕΕΑ (σκέψη 37).

25 — Προμνημονευθείσα απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου Grupo Osborne κατά ΓΕΕΑ — Industria Licorera Quezalteca (TORO XL) (σκέψη 42).

26 — Βλ., παραδείγματος χάριν, τις προμνημονευθείσες αποφάσεις Nestlé κατά ΓΕΕΑ — Master Beverage Industries (Golden Eagle) (σκέψεις 60 έως 63) και Offshore Legends κατά ΓΕΕΑ — Acteon (OFFSHORE LEGENDS σε μαύρο και άσπρο και OFFSHORE LEGENDS σε μπλε, μαύρο και πράσινο) (σκέψεις 82 έως 86).

σήματος σε μεταγενέστερο σύνθετο σημείο να μπορεί να κατέχει, εντός του σημείου αυτού, αυτοτελή διακριτική θέση σε περίπτωση κατά την οποία το προαναφερθέν σήμα (ορθότερα, το στοιχείο του μεταγενέστερου σημείου που το αναπαράγει) είναι περιγραφικό²⁷ ή διαθέτει αδύναμο διακριτικό χαρακτήρα²⁸. Σε άλλες, αντιθέτως, γίνεται δεκτό το αντίθετο συμπέρασμα²⁹. Αντιθέτως, υφίσταται, κατά τα φαινόμενα, πάγια νομολογία όσον αφορά ότι δεν μπορεί να αναγνωριστεί αυτοτελής διακριτική θέση στο στοιχείο του μεταγενέστερου σημείου που αναπαράγει το προγενέστερο σήμα σε περίπτωση κατά την οποία αυτό συνθέτει, με τα λοιπά στοιχεία του εν λόγω σημείου, αυτοτελή λογική ενότητα, χάνοντας κατά τον τρόπο αυτό την εννοιολογική αυτοτέλειά του³⁰.

20. Όσον αφορά τις συνέπειες που σχετίζονται με τη διαπίστωση της αυτοτελούς διακριτικής θέσεως που το προγενέστερο σήμα διατηρεί στο μεταγενέστερο σημείο, σε διάφορες αποφάσεις συνάγεται αυτομάτως από τη διαπίστωση αυτή η ύπαρξη *οπτικής ομοιότητας* μεταξύ των αντιπαρατιθέμενων σημείων³¹. Μεγαλύτερη προσοχή επιδεικνύεται, αντιθέτως, κατά το στάδιο της συνολικής εκτιμήσεως της υπάρξεως κινδύνου συγχύσεως. Στο πλαίσιο αυτό, έχει διευκρινιστεί ότι ο εν λόγω κίνδυνος δεν προκύπτει μόνο από το γεγονός ότι το προγενέστερο σήμα κατέχει στο μεταγενέστερο σήμα διακριτική θέση, έστω και μη κυρίαρχη³², αλλά πρέπει να διαπιστώνεται βάσει όλων των στοιχείων που σχετίζονται με την υπόθεση³³.

21. Τέλος, διαπιστώνεται στη νομολογία κάποια αβεβαιότητα ως προς τη σημασία που αποδίδεται στην παρουσία σε σήμα της ένδειξης της επωνυμίας του κατασκευαστή. Καίτοι στην ίδια την απόφαση *Medion* και σε μεταγενέστερες αποφάσεις έχει κριθεί ότι η ένδειξη αυτή, δεδομένης της λειτουργίας της περί προσδιορισμού της προελεύσεως του προϊόντος, δεν θα μπορούσε να θεωρηθεί ως αμελητέο στοιχείο³⁴ και μάλιστα, έχει γίνει δεκτό ότι διαθέτει δυναμικώς κυρίαρχο χαρακτήρα³⁵, σε άλλες αποφάσεις εντούτοις αυτή έχει κριθεί, ακριβώς λόγω της προαναφερθείσας λειτουργίας, ως στοιχείο δευτερεύουσας σημασίας³⁶.

27 — Βλ., παραδείγματος χάριν, τις αποφάσεις του Γενικού Δικαστηρίου της 27ης Νοεμβρίου 2007, T-434/05, *Gateway* κατά ΓΕΕΑ — Fujitsu Siemens Computers (ACTIVY Media Gateway) (σκέψη 49), η οποία επικυρώθηκε με την απόφαση του Δικαστηρίου της 11ης Δεκεμβρίου 2008, C-57/08, και της 17ης Φεβρουαρίου 2011, T-10/09, *Formula One Licensing* κατά ΓΕΕΑ - Global Sports Media (F1 - LIVE) (Συλλογή 2011, σ. II-427, σκέψη 51), η οποία αναρτήθηκε από το Δικαστήριο όσον αφορά τη διαπίστωση του περιγραφικού χαρακτήρα του στοιχείου που αντιστοιχεί στο προγενέστερο σήμα, βλ. απόφαση της 24ης Μαΐου 2012, C-196/11 P, *Formula One Licensing* κατά ΓΕΕΑ.

28 — Βλ., παραδείγματος χάριν, προμνημονευθείσα απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου Grupo Osborne κατά ΓΕΕΑ — Industria Licorera Quezalteca (TORO XL) (σκέψη 42).

29 — Βλ., παραδείγματος χάριν, απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου της 21ης Μαρτίου 2012, T-63/09, *Volkswagen* κατά ΓΕΕΑ — Suzuki Motor (SWIFT GTi) (σκέψη 111), προμνημονευθείσα απόφαση *Offshore Legends* κατά ΓΕΕΑ — Acteon (OFFSHORE LEGENDS σε μαύρο και άσπρο και OFFSHORE LEGENDS σε μπλε, μαύρο και πράσινο) (σκέψη 82) και, εμμέσως, διάταξη της 27ης Απριλίου 2006, C-235/05 P, *L'Oréal* κατά ΓΕΕΑ (Συλλογή 2006, σ. I-57, σκέψη 32).

30 — Βλ., παραδείγματος χάριν, τις προμνημονευθείσες αποφάσεις του Γενικού Δικαστηρίου Procter & Gamble Manufacturing Cologne κατά ΓΕΕΑ — Natura Cosméticos (NATURAVIVA) (σκέψη 43), Grupo Osborne κατά ΓΕΕΑ — Industria Licorera Quezalteca (TORO XL) (σκέψη 40), της 19ης Μαΐου 2010, T-243/08, *Ravensburger* κατά ΓΕΕΑ — Educa Borrás (EDUCA Memory game) (σκέψεις 33 έως 42), η οποία επικυρώθηκε με τη διάταξη της 14ης Μαρτίου 2011, C-370/10 P, *Ravensburger* κατά ΓΕΕΑ, και της 1ης Ιουλίου 2009, T-16/08, *Perfetti Van Melle* κατά ΓΕΕΑ — Cloetta Fazer (CENTER SHOCK) (περί του αντιθέτου, σκέψεις 44 έως 48), που επικυρώθηκε με την προμνημονευθείσα διάταξη *Perfetti Van Melle* κατά ΓΕΕΑ (σκέψη 37).

31 — Προμνημονευθείσες αποφάσεις του Γενικού Δικαστηρίου Panzeri κατά ΓΕΕΑ — Royal Trophy (Royal Veste e premia lo sport) (σκέψη 33), Nestlé κατά ΓΕΕΑ — Master Beverage Industries (Golden Eagle) (σκέψη 60) και Glenton España κατά ΓΕΕΑ — Polo/Lauren (POLO SANTA MARIA) (σκέψη 34).

32 — Προμνημονευθείσες αποφάσεις του Γενικού Δικαστηρίου Volkswagen κατά ΓΕΕΑ — Suzuki Motor (SWIFT GTi) (σκέψη 109), *Gateway* κατά ΓΕΕΑ — Fujitsu Siemens Computers (ACTIVY Media Gateway) (σκέψη 49), της 9ης Σεπτεμβρίου 2011, T-197/10, *BVR* κατά ΓΕΕΑ — Austria Leasing (Austria Leasing Gesellschaft m.b.H. Mitglied der Raiffeisen-Bankengruppe Österreich) (σκέψη 61), και T-199/10, *DRV* κατά ΓΕΕΑ — Austria Leasing (Austria Leasing Gesellschaft m.b.H. Mitglied der Raiffeisen-Bankengruppe Österreich) (σκέψη 61).

33 — Απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου της 17ης Φεβρουαρίου 2011, T-385/09, *Anncos* κατά ΓΕΕΑ - Freche et fils (ANN TAYLOR LOFT) (Συλλογή 2011, σ. II-455, σκέψεις 49 έως 50), και προμνημονευθείσα απόφαση *Volkswagen* κατά ΓΕΕΑ — Suzuki Motor (SWIFT GTi) (σκέψη 113).

34 — Απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου της 7ης Δεκεμβρίου 2012, T-42/09, *A. Loacker* κατά ΓΕΕΑ — Editrice Quadratum (QUADRATUM) (σκέψεις 34 και 35).

35 — Βλ. προμνημονευθείσα απόφαση *Medion* (σκέψη 34).

36 — Βλ. απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου της 30ής Νοεμβρίου 2006, T-43/05, *Camper* κατά ΓΕΕΑ — JC (BROTHERS by CAMPER) (σκέψεις 65 επ.).

Το περιεχόμενο της αποφάσεως Medion

22. Η σύντομη εξέταση της προγενέστερης νομολογίας καταδεικνύει κάποια δυσκολία στην οριοθέτηση του πραγματικού περιεχομένου της αποφάσεως Medion και στον καθορισμό του σημασιολογικού περιεχομένου της έννοιας της «αυτοτελούς διακριτικής θέσεως» που μνημονεύεται στη σκέψη 30 της εν λόγω αποφάσεως. Μολονότι η ορολογία που χρησιμοποιείται από το Δικαστήριο στη σκέψη αυτή οδηγεί, πράγματι, εμμέσως στο συμπέρασμα ότι αυτό είχε την πρόθεση να εισαγάγει εξαίρεση από τις παγιωμένες στη νομολογία της Ένωσης αρχές σχετικά με την εκτίμηση περί κινδύνου συγχύσεως, φρονώ εντούτοις ότι η ερμηνεία αυτή δεν είναι ικανοποιητική. Η διαφοροποίηση των κριτηρίων που εφαρμόζονται για την εκτίμηση της ομοιότητας μεταξύ των σημάτων, η οποία συνεπάγεται για μια μεμονωμένη κατηγορία συνθέτων σημάτων παρέκκλιση από τους κανόνες σχετικά με την αντίληψη του σήματος από το κοινό, ουδόλως δύναται, κατά τη γνώμη μου, να δικαιολογηθεί ευλόγως. Ειδικότερα, δεν συνιστά τέτοια δικαιολόγηση η ανάγκη προστασίας του προγενέστερου σήματος από ενδεχόμενες προσβολές εκ μέρους τρίτων, την οποία το Δικαστήριο φαίνεται να επισημαίνει στις σκέψεις 33 έως 35 της αποφάσεως Medion. Πράγματι, η απαίτηση αυτή, αν και θεμιτή, είναι ξένη προς την κρίση περί πιθανότητας συγχύσεως και, όπως έχει επισημάνει ο γενικός εισαγγελέας F.G. Jacobs στις προτάσεις του επί της υποθέσεως στην οποία εκδόθηκε η εν λόγω απόφαση, πρέπει να τηρηθεί βάσει κανόνων διαφορετικών από εκείνους που διέπουν το ζήτημα αυτό³⁷.

23. Απαιτείται, επομένως, κατά την άποψή μου, να επιχειρηθεί μια διαφορετική ερμηνεία της αποφάσεως Medion. Προς τούτο, είναι πρωτίστως ουσιώδες να λάβουμε υπόψη ότι η εν λόγω απόφαση εκδόθηκε στο πλαίσιο προδικαστικής παραπομπής, στην οποία κάθε διαπίστωση πραγματικού περιστατικού εξακολουθεί να εμπίπτει στην αποκλειστική αρμοδιότητα του αιτούντος δικαστηρίου. Στο πλαίσιο αυτό, το Δικαστήριο δεν αποφάνθηκε επί της υπάρξεως κινδύνου συγχύσεως στην προκειμένη περίπτωση (σύγκριση μεταξύ των σημάτων THOMSON LIFE και LIFE), αλλά περιορίστηκε να απαντήσει στο ερώτημα που του υποβλήθηκε, προσδιορίζοντας, λαμβάνοντας υπόψη τα στοιχεία που παρασχέθηκαν από το εθνικό δικαστήριο, τα κριτήρια βάσει των οποίων πρέπει να εκτιμάται η ύπαρξη κινδύνου συγχύσεως. Στο πλαίσιο αυτό, η εν λόγω απόφαση περιορίζεται κατ' ουσίαν στην κρίση ότι δεν μπορεί να αποκλειστεί εκ των προτέρων η ύπαρξη κινδύνου συγχύσεως μεταξύ προγενέστερου σήματος χρησιμοποιούμενου από τρίτο πρόσωπο στο πλαίσιο σύνθετου σημείου και του σημείου αυτού σε περίπτωση κατά την οποία το προγενέστερο σήμα, μολονότι δεν αποτελεί το κυρίαρχο στοιχείο του σύνθετου σημείου, έχει σε αυτό τέτοια θέση ώστε το ενδιαφερόμενο κοινό να οδηγείται να αποδώσει «και στον δικαιούχο του σήματος αυτού την προέλευση των προϊόντων ή υπηρεσιών που καλύπτονται από το σύνθετο σημείο»³⁸.

24. Γενικότερα, και πέραν των πραγματικών περιστατικών της υποθέσεως που υποβλήθηκε στο Δικαστήριο, η κρίση αυτή συνεπάγεται ότι, σε περίπτωση κατά την οποία στοιχείο σύνθετου σημείου, πανομοιότυπο ή παρόμοιο με προγενέστερο σήμα, συμβάλλει σε σημαντικό βαθμό στη δημιουργία της εικόνας του εν λόγω σήματος την οποία το ενδιαφερόμενο κοινό διατηρεί στη μνήμη του, χωρίς να κυριαρχεί σε αυτή και παρά την ενδεχόμενη επικράτηση άλλου συστατικού στοιχείου του σημείου, τότε το εν λόγω στοιχείο πρέπει να λαμβάνεται υπόψη κατά την εκτίμηση της ομοιότητας μεταξύ του σύνθετου σημείου και του προγενέστερου σήματος και, επομένως, συνεκτιμάται στην κρίση περί κινδύνου συγχύσεως. Συναφώς, αντί να εισαγάγει παρέκκλιση από τις αρχές που διέπουν το ζήτημα αυτό, η εν λόγω απόφαση, κατά τη γνώμη μου, αποσκοπούσε μάλλον στο να μετριάσει την αυστηρότητα ορισμένων προγενέστερων αποφάσεων, ιδίως δε των αποφάσεων που εκδόθηκαν στις υποθέσεις Matratzen Concord κατά ΓΕΕΑ και οι οποίες θα μπορούσαν να ερμηνευθούν ως αυστηρή

37 — Παραδείγματος χάριν, στο πλαίσιο των εθνικών διατάξεων περί αθέμιτου ανταγωνισμού· βλ. τις προτάσεις του γενικού εισαγγελέα F.G. Jacobs (σημείο 40).

38 — Βλ. προμνημονευθείσα απόφαση Medion (σκέψη 36).

εφαρμογή της *Prägetheorie*³⁹. Υπέρ της ερμηνείας αυτής της απόφασης *Medion* συνηγορεί η απόφαση ΓΕΕΑ κατά *Shaker*⁴⁰, στην οποία το Δικαστήριο, προκειμένου, όπως ρητώς τονίζεται στις προτάσεις της γενικής εισαγγελέα J. Kokott στις οποίες παραπέμπει η απόφαση, να ανασκευάσει τη φαινομενική αντίφαση μεταξύ των εν λόγω αποφάσεων και της απόφασης *Medion*, διευκρίνισε ότι, καίτοι δεν αποκλείεται στη συνολική εντύπωση που προκαλεί το σύνθετο σήμα μπορεί, υπό συγκεκριμένες συνθήκες, να κυριαρχούν ένα ή περισσότερα από τα συστατικά στοιχεία του, εντούτοις «το [κυρίαρχο] στοιχείο μπορεί να αποτελέσει το μοναδικό κριτήριο για την εκτίμηση της ομοιότητας [μεταξύ δύο σημάτων] μόνο στην περίπτωση που όλα τα άλλα συστατικά στοιχεία του σήματος είναι αμελητέα»⁴¹. Η διευκρίνιση αυτή επαναλαμβάνεται σταθερά στη μεταγενέστερη νομολογία⁴².

25. Στο σημείο αυτό είναι αναγκαίες δύο διευκρινίσεις. Κατ' αρχάς, το επιχείρημα ότι, για την εκτίμηση της ομοιότητας μεταξύ δύο σημάτων, το ένα εκ των οποίων είναι σύνθετο αποτελούμενο από περισσότερα στοιχεία, μεταξύ των οποίων εμφανίζεται αναπαραγόμενο με τρόπο πανομοιότυπο ή παρόμοιο το μοναδικό στοιχείο που αποτελεί το έτερο σήμα, πρέπει να λαμβάνεται υπόψη το κοινό στοιχείο, εφόσον δεν έχει περιθωριακό χαρακτήρα ως προς τη συνολική εντύπωση που προκαλεί το σύνθετο σήμα, ακόμα και εάν δεν κυριαρχεί στην εντύπωση αυτή, δεν συνεπάγεται ότι μπορεί να υπάρξει παρέκκλιση από τα κριτήρια όσον αφορά τον τρόπο με τον οποίο αντιλαμβάνεται το σήμα το ενδιαφερόμενο κοινό, στα οποία η νομολογία έχει προσδώσει τον χαρακτήρα πραγματικών νομικών παραμέτρων. Η πρώτη από τις παραμέτρους αυτές, η οποία έχει καθιερωθεί βάσει πάγιας πλέον νομολογίας και στην οποία στηρίζεται η ίδια η απόφαση *Medion*, είναι αυτή σύμφωνα με την οποία ο μέσος καταναλωτής αντιλαμβάνεται συνήθως ένα σήμα ως *ενιαίο σύνολο* και δεν εξετάζει τα επιμέρους στοιχεία του⁴³. Από τον κανόνα αυτό προκύπτει ότι *η ανάλυση* των στοιχείων που συναποτελούν ένα σήμα και της σχετικής βαρύτητάς τους στο πλαίσιο του εξυπηρετεί, σε κάθε περίπτωση, τον προσδιορισμό, μέσω *συνθέσεως*, της συνολικής εντύπωσης που αυτό προκαλεί, η οποία μπορεί να απομνημονευθεί από τον καταναλωτή και να καθοδηγήσει τις μελλοντικές αγοραστικές επιλογές του. Η διαδικασία αυτή *συνθέσεως* είναι αναγκαία και στην περίπτωση σημάτων αποτελούμενων από περισσότερα διακριτικά στοιχεία, τα οποία συμβάλλουν, χωρίς να καθορίζουν, το καθένα χωριστά, στη συνολική εντύπωση που προκαλεί το σήμα. Αυτή καθίσταται επίσης απαραίτητη στις περιπτώσεις που περιγράφονται στην απόφαση *Medion*, ήτοι στην περίπτωση κατά την οποία προγενέστερο σήμα παρατίθεται, στο σημείο τρίτου, δίπλα στην εμπορική επωνυμία του τελευταίου⁴⁴. Γενικότερα, αυτό που έχει σημασία, επομένως, δεν είναι τόσο η θέση που κατέχει στο μεταγενέστερο σημείο το στοιχείο του τελευταίου που αναπαράγει το προγενέστερο σήμα, όσο η ικανότητα του εν λόγω στοιχείου να γίνεται αντιληπτό και να απομνημονεύεται από το κοινό με τρόπο αυτόνομο στο πλαίσιο του εν λόγω σημείου.

39 — Στη σκέψη 33 της προμνημονευθείσας απόφασης *Matratzen Concord* κατά ΓΕΕΑ — *Hukla Germany (MATRATZEN)*, στην οποία παραπέμπει ο γενικός εισαγγελέας F.G. Jacobs στις προτάσεις του επί της υποθέσεως *Medion*, το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ότι «ένα σύνθετο σήμα μπορεί να θεωρηθεί παρόμοιο με άλλο σήμα, το οποίο είναι πανομοιότυπο ή παρόμοιο προς ένα από τα στοιχεία που αποτελούν το σύνθετο σήμα, μόνο εάν το στοιχείο αυτό είναι το κυρίαρχο στοιχείο στη συνολική εντύπωση που προκαλεί το σύνθετο σήμα», διευκρινίζοντας εντούτοις αμέσως μετά ότι «η προσέγγιση αυτή δεν σημαίνει ότι πρέπει να λαμβάνεται υπόψη μόνο ένα από τα στοιχεία που αποτελούν το σύνθετο σήμα και να συγκρίνεται με ένα άλλο σήμα». Αντιθέτως, «η σύγκριση αυτή πρέπει να γίνεται με εξέταση των επίμαχων σημάτων, στο πλαίσιο της οποίας έκαστο θεωρείται ως σύνολο». Λαμβάνει δε υπόψη το γεγονός ότι «στη συνολική εντύπωση που προκαλεί ένα σύνθετο σήμα στη μνήμη του ενδιαφερομένου κοινού μπορεί, υπό ορισμένες συνθήκες, να κυριαρχεί ένα ή περισσότερα από τα στοιχεία που το αποτελούν» (σκέψη 34).

40 — Βλ., ανωτέρω, υποσημείωση 12.

41 — Βλ. σκέψη 42 της αναιρεσιβαλλομένης απόφασης. Η αρχή αυτή ενυπήρχε ήδη στον ορισμό της έννοιας του «κυρίαρχου στοιχείου» που δινόταν στη σκέψη 34 της προμνημονευθείσας απόφασης *Matratzen Concord* κατά ΓΕΕΑ — *Hukla Germany (MATRATZEN)* του Γενικού Δικαστηρίου.

42 — Βλ., παραδείγματος χάριν, τις προμνημονευθείσες αποφάσεις *Calvin Klein Trademark Trust* κατά ΓΕΕΑ (σκέψεις 56 και 57), *Nestlé* κατά ΓΕΕΑ (σκέψεις 41 και 43) και *DTL* κατά ΓΕΕΑ (σκέψη 41).

43 — Βλ. προμνημονευθείσες αποφάσεις *SABEL* (σκέψη 23), *Lloyd Schuhfabrik Meyer* (σκέψη 25) και *Medion* (σκέψη 28).

44 — Βλ. διατάξεις της 29ης Ιουνίου 2011, C-532/10 P, *adp Gauselmann* κατά ΓΕΕΑ (σκέψη 43), και της 23ης Νοεμβρίου 2010, C-204/10 P, *Enercon* κατά ΓΕΕΑ (σκέψεις 23 έως 26).

26. Δεύτερον, ανεξάρτητα από τη θέση που κατέχει το προγενέστερο σήμα στη συνολική εντύπωση που προκαλεί το μεταγενέστερο σημείο, είναι σε κάθε περίπτωση απαραίτητο να εκτιμηθεί ο κίνδυνος συγχύσεως όχι αφηρημένα, αλλά υπό το πρίσμα του συνόλου των παραγόντων που ασκούν επιρροή στην προκειμένη περίπτωση, συμπεριλαμβανομένων, ιδίως, εκτός από την οπτική, φωνητική και εννοιολογική ομοιότητα μεταξύ των αντιπαρατιθέμενων σημείων, του είδους των επίμαχων προϊόντων και υπηρεσιών, των μεθόδων εμπορίας, της περισσότερο ή λιγότερο αυξημένης προσοχής του ενδιαφερόμενου κοινού, καθώς και των συνηθειών του εν λόγω κοινού στον συγκεκριμένο τομέα⁴⁵. Λαμβανομένων υπόψη των ανωτέρω, από το γεγονός ότι το προγενέστερο σήμα διατηρεί στο μεταγενέστερο σύνθετο σήμα αυτοτελή διακριτική θέση δεν μπορεί να συναχθεί άνευ άλλου τινός η ύπαρξη κινδύνου συγχύσεως μεταξύ των επίμαχων σημείων⁴⁶. Ειδικότερα, η ανάγκη προστασίας του προγενεστέρου σήματος δεν επιτρέπει να παραβλεφθεί η εκτίμηση του κινδύνου αυτού, όπως άλλωστε προκύπτει σαφώς, κατά την άποψή μου, από τις σκέψεις 31 και 36 της αποφάσεως Medion.

27. Βάσει των ανωτέρω εκτιθέμενων αρχών θα εξετάσω τις αιτιάσεις που προβάλλει η αναιρεσείουσα με το πρώτο σκέλος του μόνου λόγου αναιρέσεως.

δ) Ανάλυση των αιτιάσεων

28. Η αναιρεσείουσα διατείνεται, πρώτον, ότι το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ότι το στοιχείο «doughnuts» έχει αυτοτελή διακριτική θέση στο σημείο του οποίου ζητείται η καταχώριση, κατά την απόφαση Medion, χωρίς να εκτιμήσει το σύνολο των στοιχείων της προκειμένης υποθέσεως. Εν προκειμένω επισημαίνω, κατ' αρχάς, ότι στις σκέψεις 96 και 97 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, τις οποίες αφορούν οι υπό κρίση αιτιάσεις, εξετάζεται το επιχείρημα της νυν αναιρεσείουσας ότι το στοιχείο «bimbo» είναι το κυρίαρχο στο σήμα του οποίου ζητήθηκε η καταχώριση. Στο πλαίσιο αυτό, η παραπομπή στην απόφαση Medion που περιέχεται στις σκέψεις αυτές πρέπει να θεωρηθεί υπόμνηση της αρχής που επιβεβαιώθηκε στην εν λόγω απόφαση, κατά την οποία η εκτίμηση της υπάρξεως κινδύνου συγχύσεως δεν μπορεί να εξαρτάται από την προϋπόθεση περί του ότι στη συνολική εντύπωση που προκαλεί το σύνθετο σημείο πρέπει να κυριαρχεί εκείνο το μέρος του που αποτελείται από το προγενέστερο σήμα⁴⁷. Δηλαδή, το Γενικό Δικαστήριο επιδίωξε να αποσαφηνίσει ότι, ακόμα και σε περίπτωση κατά την οποία θα έπρεπε να θεωρηθεί ότι το στοιχείο «bimbo» έχει τον κυρίαρχο χαρακτήρα που αποδίδει σε αυτό η αναιρεσείουσα, τούτο δεν θα επαρκούσε για να αποκλειστεί η σπουδαιότητά του στην κρίση περί του κινδύνου συγχύσεως του στοιχείου «doughnuts». Σε ανάλογο συμπέρασμα κατέληξε το Γενικό Δικαστήριο και στη σκέψη 81 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, στην οποία υπογράμμισε ότι το τελευταίο αυτό στοιχείο πρέπει να ληφθεί υπόψη για τη σύγκριση μεταξύ των επίμαχων σημείων, καθόσον δεν είναι αμελητέας σημασίας ως προς τη συνολική εντύπωση που προκαλεί το αιτούμενο σήμα.

29. Ως εκ τούτου, φρονώ ότι το Γενικό Δικαστήριο δεν υπέπεσε σε πλάνη συνδέοντας, στη σκέψη 97 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, την ύπαρξη αυτοτελούς διακριτικής θέσεως του στοιχείου «doughnuts» εντός του σήματος του οποίου ζητήθηκε η καταχώριση με τη διακριτική του ισχύ και με το γεγονός ότι αυτό δεν αποτελεί μαζί με το έτερο στοιχείο του εν λόγω σήματος εννοιολογικώς διακριτό σύνολο. Συγκεκριμένα, αφενός, η σκέψη αυτή πρέπει να ερμηνευθεί υπό το πρίσμα των διαπιστώσεων στις οποίες είχε προβεί το Γενικό Δικαστήριο σχετικά με τη δυνατότητα του στοιχείου «doughnuts» να προσελκύσει την προσοχή του κοινού και, επομένως, να γίνει αυτόνομα αντιληπτό από αυτό, καθώς και το κατά πόσον είναι κατάλληλο να συμβάλει στη δημιουργία της συνολικής

45 — Βλ. προμνημονευθείσες αποφάσεις SABEL (σκέψη 22) και Ancco κατά ΓΕΕΑ — Freche et fils (ANN TAYLOR LOFT) (σκέψη 50).

46 — Βλ., σχετικώς, προμνημονευθείσες αποφάσεις του Γενικού Δικαστηρίου Ancco κατά ΓΕΕΑ — Freche et fils (ANN TAYLOR LOFT) (σκέψη 49), L'Oréal κατά ΓΕΕΑ — Spa Monopole (SPA THERAPY) (σκέψη 29) και Volkswagen κατά ΓΕΕΑ — Suzuki Motor (SWIFT GTi) (σκέψη 113), και βλ., επίσης, Becker κατά Harman International Industries (σκέψη 40).

47 — Βλ. προμνημονευθείσα απόφαση Medion (σκέψη 32).

εντυπώσεως που προκαλεί το σήμα (ιδίως, σκέψεις 79 έως 81, 85, 86 και 92). Αφετέρου, όπως θα διαπιστωθεί με σαφέστερο τρόπο κατά την εξέταση του δευτέρου σκέλους του μόνου λόγου αναιρέσεως, το Γενικό Δικαστήριο δεν συνήγαγε αυτομάτως από τη διαπίστωση της διακριτικής και ανεξάρτητης θέσεως του προαναφερθέντος στοιχείου την ύπαρξη κινδύνου συγχύσεως.

30. Όσον αφορά τη δεύτερη αιτίαση, σύμφωνα με την οποία το Γενικό Δικαστήριο φέρεται να διεύρυνε αδικαιολόγητα το περιεχόμενο της προμνημονευθείσας απόφασεως Medion, αυτή στηρίζεται σε διαφορετική ερμηνεία της εν λόγω αποφάσεως από αυτήν που προτείνεται στις προτάσεις αυτές και, επομένως, φρονώ ότι στηρίζεται σε πεπλανημένη προκειμένη νομικού συλλογισμού.

31. Λαμβάνοντας υπόψη το σύνολο των προεκτεθέντων, προτείνω στο Δικαστήριο να απορρίψει το πρώτο σκέλος του μόνου λόγου αναιρέσεως ως αβάσιμο.

B – Επί του δευτέρου σκέλους του μόνου λόγου αναιρέσεως: δεν εκτιμήθηκε το σύνολο των σχετικών παραγόντων κατά την εκτίμηση περί κινδύνου συγχύσεως

1. Επιχειρήματα των διαδίκων

32. Κατ' αρχάς, η αναιρεσείουσα υποστηρίζει ότι το Γενικό Δικαστήριο στήριξε την κρίση του περί υπάρξεως κινδύνου συγχύσεως αποκλειστικά και μόνο στη διαπίστωση της —εικαζόμενης— αυτοτελούς διακριτικής θέσεως του στοιχείου «doughnuts», χωρίς να λάβει υπόψη άλλους σχετικούς παράγοντες, ιδίως δε το γεγονός ότι το στοιχείο «bimbo» δεν αποτελεί απλώς εταιρική επωνυμία, αλλά και σήμα που χαίρει φήμης στην Ισπανία όσον αφορά τα προϊόντα για τα οποία ζητήθηκε η καταχώριση, το ότι το εν λόγω στοιχείο εμφανίζεται στην αρχή του σήματος του οποίου ζητήθηκε η καταχώριση, τον όχι σε μεγάλο βαθμό διακριτικό χαρακτήρα του προγενεστέρου σήματος και το γεγονός ότι το προγενέστερο σήμα δεν αναπαράγεται κατά τρόπο πανομοιότυπο στο σήμα του οποίου ζητήθηκε η καταχώριση. Ειδικότερα, κατά την άποψη της αναιρεσείουσας, η φήμη της οποίας χαίρει ως σήμα το πρώτο στοιχείο του αιτουμένου σήματος θα έπρεπε να οδηγήσει στον αποκλεισμό του κινδύνου συγχύσεως μεταξύ των αντιπαρατιθεμένων σημείων, κατ' αναλογία με όσα δέχθηκε το Δικαστήριο στην προμνημονευθείσα απόφαση Becker κατά Harman International Industries.

33. Δεύτερον, η αναιρεσείουσα προβάλλει έλλειψη αιτιολογίας της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, καθόσον το Γενικό Δικαστήριο δεν διευκρίνισε τον λόγο για τον οποίο το ενδιαφερόμενο κοινό θα ωθείτο να αγνοήσει το πρώτο στοιχείο του σύνθετου σήματος, το οποίο προσδιορίζει την παγκοίνως γνωστή εμπορική προέλευση των επίμαχων προϊόντων, και να αποδώσει την προέλευσή τους στον δικαιούχο του προγενεστέρου σήματος ή σε οικονομικώς συνδεδεμένες με αυτόν επιχειρήσεις.

34. Τρίτον, η αναιρεσείουσα επισημαίνει ότι το πλαίσιο στο οποίο το Δικαστήριο εξέδωσε την απόφαση Medion διαφέρει από αυτό της προκειμένης υποθέσεως, στην οποία, σε αντίθεση προς τον τομέα των ηλεκτρονικών προϊόντων, θα ήταν ασυνήθης η δημιουργία οικονομικών δεσμών μεταξύ ανταγωνιστικών επιχειρήσεων.

35. Το ΓΕΕΑ και η Panrico διατείνονται ότι τα επιχειρήματα της αναιρεσείουσας είναι εν μέρει απαράδεκτα και εν μέρει προδήλως αβάσιμα.

2. Ανάλυση

36. Καίτοι συμμερίζομαι την παραδοχή στην οποία στηρίζει την επιχειρηματολογία της η αναιρεσείουσα, δηλαδή ότι, βάσει της αποφάσεως Medion, δεν χωρεί παρέκκλιση από το κριτήριο της συνολικής εντυπώσεως που προκαλεί το σύνθετο σήμα ούτε να επιτρέπεται να παραβλεφθεί η σφαιρική εκτίμηση του κινδύνου συγχύσεως, φρονώ εντούτοις ότι είναι αβάσιμες οι αιτιάσεις που προβάλλει με το σκέλος αυτό του μόνου λόγου αναιρέσεως.

37. Από τη συνολική —και όχι επιλεκτική, όπως αυτή που προτείνει η αναιρεσείουσα— εξέταση της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως προκύπτει, πράγματι, ότι το Γενικό Δικαστήριο δεν συνήγαγε την ύπαρξη κινδύνου συγχύσεως αποκλειστικά από τη διαπίστωση ότι το στοιχείο «doughnuts» κατέχει, στο σήμα του οποίου ζητήθηκε η καταχώριση, αυτοτελή διακριτική θέση, αλλά στηρίχθηκε, προς τούτο, σε πλείονες παράγοντες, στο πλαίσιο σφαιρικής εκτιμήσεως, κατά τη νομολογία που το ίδιο παραθέτει στη σκέψη 51 της αποφάσεως.

38. Αντιθέτως προς ό,τι διατείνεται η αναιρεσείουσα, κατά τη σύγκριση των επίμαχων σημάτων, το Γενικό Δικαστήριο έλαβε υπόψη τόσο την προβαλλόμενη φήμη του σήματος BIMBO όσο και το γεγονός ότι αυτό αποτελεί το πρώτο εκ των δύο στοιχείων που συναποτελούν το αιτούμενο σήμα. Κατ' αρχάς, χωρίς να αποκλείεται το ενδεχόμενο το στοιχείο σύνθετου σήματος που αποτελείται από σήμα το οποίο χαίρει φήμης να έχει σημασία για την εκτίμηση της σχετικής βαρύτητας των διάφορων συστατικών του εν λόγω σημείου, το Γενικό Δικαστήριο επισήμανε εντούτοις ότι αυτό δεν συνεπάγεται άνευ άλλου τινός ότι η αντιπαραβολή των συγκρουόμενων σημάτων πρέπει να περιοριστεί στην εξέταση μόνο του στοιχείου αυτού, εάν προκύπτει ότι τα λοιπά συστατικά στοιχεία του σημείου δεν είναι αμελητέας σημασίας όσον αφορά τη συνολική εντύπωση που αυτό προκαλεί⁴⁸. Δεύτερον, στις σκέψεις 80, 83 και 84 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ότι, μολονότι στο προς καταχώριση σήμα το στοιχείο «doughnuts» παρατίθεται μετά το στοιχείο «bimbo», δύναται πάντως να προσελκύσει την προσοχή του ισπανικού κοινού λόγω του μεγαλύτερου μεγέθους του και λόγω του ασυνήθους χαρακτήρα, στην ισπανική γλώσσα, της ακολουθίας των συμφώνων «ghn» και πρέπει, επομένως, να ληφθεί υπόψη κατά την εκτίμηση της οπτικής ομοιότητας μεταξύ των αντιπαρατιθέμενων σημείων. Επί της ουσίας, οι εκτιμήσεις αυτές περί πραγματικών περιστατικών δεν υπόκεινται σε έλεγχο από το Δικαστήριο κατά την αναιρετική διαδικασία.

39. Το Γενικό Δικαστήριο έλαβε επίσης υπόψη, αντιθέτως προς ό,τι διατείνεται η αναιρεσείουσα, το γεγονός ότι το προγενέστερο σήμα δεν αναπαραγόταν κατά τρόπο πανομοιότυπο στο προς καταχώριση σήμα, υπογραμμίζοντας, στη σκέψη 82, ότι η μόνη διαφορά ήταν ένα γράμμα, τοποθετημένο στην τρίτη θέση εντός ενός όρου σχετικά μακροσκελούς. Επισήμανε ότι η διαφορά αυτή δεν μετέβαλλε ουσιωδώς ούτε το μέγεθος ούτε, από φωνητική άποψη, την προφορά του εν λόγω όρου.

40. Όσον αφορά το επιχείρημα ότι το στοιχείο «bimbo» αποτελεί όχι μόνο εταιρική επωνυμία αλλά και σήμα που χαίρει φήμης στην Ισπανία όσον αφορά τα επίμαχα προϊόντα, φρονώ ότι η αναιρεσείουσα δεν αντλεί εξ αυτού κάποια συγκεκριμένη νομική συνέπεια. Στην περίπτωση κατά την οποία επιδιώκει με τον τρόπο αυτό να διαφοροποιήσει την προκειμένη περίπτωση από εκείνη που αποτελούσε αντικείμενο της κύριας δίκης στην υπόθεση Medion, επισημαίνω ότι, στην οικονομία της αποφάσεως που εκδόθηκε στην εν λόγω υπόθεση, το γεγονός ότι το προγενέστερο σήμα χρησιμοποιείται στο σύνθετο σημείο τρίτου σε συνδυασμό με την εταιρική επωνυμία του ή με σήμα του οποίου είναι δικαιούχος δεν φαίνεται να έχει καμία σημασία. Πράγματι, αφενός, στη σκέψη 36 της εν λόγω αποφάσεως, το Δικαστήριο εξομοίωσε τις δύο περιπτώσεις και, αφετέρου, από όσα εξέθεσε το αιτούν δικαστήριο προκύπτει ότι, στην αγορά των επίμαχων προϊόντων, είχε επικρατήσει η πρακτική να ενσωματώνεται η εταιρική επωνυμία στο σήμα, με αποτέλεσμα η τελευταία αυτή να χάνει τη σημασία της ως σημείο που χαρακτηρίζει την επιχείρηση και να προσλαμβάνει αυτή του στοιχείου που προσδιορίζει το προϊόν⁴⁹.

41. Στο πλαίσιο της σφαιρικής εκτιμήσεως του κινδύνου συγχύσεως, το Γενικό Δικαστήριο έλαβε υπόψη τον βαθμό οπτικής και φωνητικής ομοιότητας μεταξύ των αντιπαρατιθέμενων σημείων, ο οποίος προσδιορίστηκε ως μέτριος, την ταυτότητα των προϊόντων (σκέψη 91), το μέτριο διακριτικό χαρακτήρα του προγενέστερου σήματος (σκέψη 92) (σκέψεις 95 έως 97), το είδος των εν λόγω

48 — Σκέψεις 77 και 78.

49 — Βλ. τις προμνημονευθείσες προτάσεις του γενικού εισαγγελέα F.G. Jacobs (σημεία 9 και 10).

προϊόντων και το μάλλον χαμηλό επίπεδο προσοχής του κοινού κατά τη στιγμή της αγοράς (σκέψη 99). Παραπέμποντας στο σύνολο των παραγόντων αυτών, ιδίως δε στη μετρίου βαθμού οπτική και φωνητική ομοιότητα μεταξύ των σημείων και στην ταυτότητα μεταξύ των προϊόντων, έκρινε ότι υφίσταται κίνδυνος συγχύσεως.

42. Υπό τις συνθήκες αυτές, φρονώ ότι δεν μπορεί να προσαφθεί στο Γενικό Δικαστήριο ότι συνήγαγε άνευ άλλου τινός την ύπαρξη κινδύνου συγχύσεως μεταξύ των αντιπαραιτημένων σημείων από τη διαπίστωση περί αυτοτελούς διακριτικής θέσεως του στοιχείου «doughnuts» στο προς καταχώριση σήμα ούτε ότι δεν προέβη σε σφαιρική εκτίμηση του κινδύνου συγχύσεως.

43. Πρέπει επίσης να απορριφθεί η αιτίαση περί ελλείψεως αιτιολογίας της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως. Οι λόγοι για τους οποίους το Γενικό Δικαστήριο απέρριψε το επιχείρημα της νυν αναιρεσείουσας σχετικά με τον καθοριστικό χαρακτήρα της προβαλλομένης κυρίαρχης θέσεως, στο σήμα του οποίου ζητήθηκε η καταχώριση, του όρου «bimbo» προκύπτουν όχι μόνον από τις σκέψεις 95 έως 97 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, αλλά και από τις σκέψεις 76 έως 81 αυτής.

44. Τέλος, το επιχείρημα της αναιρεσείουσας ότι η απόφαση Medion δεν μπορούσε να τύχει κατ' αναλογίαν εφαρμογής στην προκειμένη υπόθεση, δεδομένων των διαφορετικών εμπορικών πρακτικών στον τομέα των ηλεκτρονικών συσκευών ψυχαγωγίας και σε αυτόν της ζαχαροπλαστικής, είναι, κατά τη γνώμη μου, ουσία αβάσιμο. Πράγματι, αντιθέτως προς ό,τι διατείνεται κατά τα φαινόμενα η αναιρεσείουσα, από την εν λόγω απόφαση και από τις προτάσεις δεν προκύπτει ότι η συχνότητα των οικονομικών δεσμών μεταξύ των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στην αντίστοιχη αγορά αποτελούσε μέρος των πραγματικών περιστατικών της υποθέσεως της κύριας δίκης, όπως αυτά περιγράφονται από το αιτούν δικαστήριο. Όπως προαναφέρθηκε στο σημείο 40 των προτάσεων αυτών, το αιτούν δικαστήριο είχε, αντιθέτως, τονίσει ότι, στον εν λόγω επιχειρηματικό τομέα, είναι σύνηθες όσον αφορά την επωνυμία να δίδεται μεγαλύτερη σημασία στην επωνυμία του κατασκευαστή η οποία, σε διαφορετική περίπτωση, θα είχε δευτερεύουσα σημασία ως προς τη γενική εντύπωση που προκαλεί ένα σύνθετο σήμα, δεδομένου ότι το κοινό τείνει κατά κανόνα να αναγνωρίζει την περιγραφή του προϊόντος από διαφορετικό συστατικό στοιχείο του σημείου⁵⁰. Η ύπαρξη τέτοιων εμπορικών πρακτικών οι οποίες, εφόσον τεκμηριώνονται, πρέπει απαραίτητως να λαμβάνονται υπόψη ως κρίσιμοι παράγοντες για τη σφαιρική εκτίμηση του κινδύνου συγχύσεως, δεν αποδείχθηκε ούτε και προβλήθηκε από την αναιρεσείουσα όσον αφορά την αγορά των επίμαχων προϊόντων.

45. Λαμβανομένου υπόψη του συνόλου των προεκτεθέντων, προτείνω στο Δικαστήριο να απορρίψει ως αβάσιμο και το δεύτερο σκέλος του μόνου λόγου αναιρέσεως.

V – Πρόταση

46. Ως εκ τούτου, με γνώμονα τις ανωτέρω σκέψεις, προτείνω στο Δικαστήριο να απορρίψει την αίτηση αναιρέσεως και να καταδικάσει την αναιρεσείουσα στα δικαστικά έξοδα.

50 — Βλ. τις προμνημονευθείσες προτάσεις του γενικού εισαγγελέα F.G. Jacobs (σημεία 8 έως 10).